

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

**ህዝብን ሃገርን ካብ ሓደጋ ብርሰት ብቐዳምነት ንምድሓን፣
ዓቕምታትና ብኸመይ ይጠርነፍ?
ርእይቶ ሰደግኤ1**

ብቐዳምነት፣ አሰናዳዊት ሽግግሉ፣ 'ኤርትራውያን ንምጥጣዕ ሃገራዊ ዘተ'፣ አብዚ ኮንፈረንስዚ ክንሳተፍ ዝገበረትልና ዕድመ፣ ብስም ውድብና አመሰግን። ንመዳለውቲ እዚ ዓውዲ ዘተዚ ዘሎኒ አድናቕት ወሰን የብሉን ። ዕውት መዓልታት ዘተ ክኸኑልና ሰናይ ትምህርቲ እገልጽ።

ዝኸበርኩም ተሳተፍቲ ዓውዲ ዘተ፡- አብዘም ክልተ-ሰለስተ መዓልታት ክንዝትየሎም ተአሚቶም ዘሎዉ አርእስታት፡ በብእዋኑ እናልዓልናዮም ዝመጸና፡ ግን ድማ፡ ብብቕዓት ዘይመለስናዮም እዮም። ናይ ብሓቂ ንምዝራብ፡ ናይ ሓባር ቀዳማይ ጸላኢ እናሃለወና፡ ግን ድማ ዓቕምታትና ብቐዳምነት ናብኡ አቕኒዕና ክንቃለስ ዘይበቓዕናሉ ምክንያት እንታይ እዩ ዝብል ሕቶ ጥራሕ አይኮናን ክንምልስ ዘይከአልና።

አብ መሰረታዊ ፖሎቲካዊ ዕላማታትን መቐየዲ ሕግታትን፡ አብ ክለ ሓደ ውድብ ዝነበርና ተቓለስቲ፡ ንህዝብታትና ይትረፍ፡ ንባዕላትናውን ዘየዕግበና ሓደጋ ምፍንጫል እናጋጠመና ጸኒሑ አሎ። ስለዝኾነ ድማ፡ ከም ቀዳማይ ሕቶ ክቐርብ ዝግበእ፡ አብ ውድባትና በብእዋኑ ዝኸሰት ዘሎ ሓደጋ ምፍንጫል ብዘተአማምን ክንድሕን ዘይበቓዕና፡ ንምንታይ እዩ ዝብል፡ ብአተኩር ክንምልከቶ ነተሓሳስብ።

ከም ፖሎቲካዊ ውድባት፡ አብ ውሽጥና በብእዋኑ ዘጋጥመና ሓደጋ ምፍንጫል ብዘተአማምን እንድሕነሉ ቅኑዕ መርህ ክይተኸተልና፡ አብ ሓባራዊ ዕላማታት፡ ኩሉ ዓቕምታትና ብቐዳምነት አንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ እንቕንግሉ ኩነታት ክንፈጥር ዘሎ ተኸእሎ፡ ከቢድን ዝተሓላለኸን ከምዝገብር ዘጠራጥር አይኮነን። እምበአርክስ፡ ብዛዕባ ምውህሃድ ሰፊሕ ዓቕምታት ሓይልታት ተቓውሞ ክንሓሰብ እንከሎና፡ አብ ውሽጥና ኮይኑ ዝኸርኩሓና፡ ዓው አልካ ዘይብከዮ ሞት ሕጹይ ኮይኑና ዘሎ፡ እዚ ክውንነትዚ እዩ።

ክቡራት ተዛተይቲ አሕዋትን አሓትን፡ እዚ ተላዒሉ ዘሎ አርእስቲ፡ ትማሊ ይኹን ሎሚ፡ ብብቕዓት ስለዘይመለስናዮ፡ አብ ቅድሚና ተገቲሩ ዝነበር ህጽጽን እዋናውን ሕቶ እዩ። አብ እዋን ነጻነታዊ ተጋድሎና፡ ብህዝብታትናን ተጋደልትናን፡ ናይ ስምረት ጭርሖ ክብ ኢሉ ተቓሊሑ እዩ። ግን ድማ፡ ብመራሕቲ ሰውራና ብቐዕ መልሲ አይረኸበን። ብምኳኑውን፡ ዕድመ መግዛእቲ ካብ ዝግበእ ንላዕሊ ነዊሑ፤ አብ ሂወት፣ ንብረትን ጥሪትን ህዝብታትና ከቢድ ዕንወት ወረዱ። አብ መወዳእታ፡ ባዕዳዊ መግዛእቲኳ እንተተወገደ፡ ህዝብታትና ብወዲ ሃገር ጨቋኒ መንግስቲ አራዊታዊ ምሕደራ፡ ህልውናኦም አብ ሓደጋ ወዲቑ አሎ።

አብ እዋን ጸረ መግዛእታዊ ተጋድሎና፡ ግቡእ መልሲ ዘይረኸበ ናይ ስምረት ሕቶ፡ ድሕሪ ነጻነትውን፡ ክንምልሶ ዝግባእ ሕቶ ኮይኑ ቀጸሎ። እንተኾነ ግን፡ ገባቲ ስርዓት ኢሳይያስ ዝተኸተሎ ፈላሊኻ ናይ ምግዛእ መርህን፡ ከም ፖሎቲካዊ ሓይልታት፡ ምስ መድረኽ ዝሰነ ሓድሽ አረአእያን ቅኑዕ ናይ ቃልሲ መርህን ክንክተል ዘይምብቃዕና፡ ዓቕምታትና እናተጠርነፈ አብ ክንዲ ዝኸይድ፡ መመለስና እናተፈናጨልና ተጓዒዝና። ስለዝኾነ ድማ፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ አንጻላልዮም ካብ ዘሎ አስጋኢ ናይ ምብትታንን ብርሰትን ሓደጋ፡ ክነድሕናምን፡ መተካእታ ክንከውንን ዘይንበቓዕ ኮይና ንርከብ።

አብዚ እዋንዚ፡ መንግስቲ ህግደፍ ብውሽጣዊ ሕመቕ፡ ንውድቀት እናተሰጠሐ ናብ ዘይተርፍ መቓብሩ የምርሕ ምህላዉ ንዕዘቦ አሎና። ሓይሊ ተቓውሞና ነዚ ኩነታትዚ ተበሊጹ ንቐድሚት አብ ክንዲ ዝምርኽ፡ ብአንጻሩ ድኸመታቱ እናዓሞቐ ይኸይድ አሎ። ካብዚ ዝኸፍአ ስጊንጠር አስዋውና ንላዕሊ ክገጥመና ክንጽቦ የብልናን። እዚ አንፈትዚ፡ ንመጻኢ ዕድል ሃገርናን ህዝባን፡ አዝዩ ሓደገኛ ምኳኑ ክነስተብህላሉ ይህልወና። "መራሕ ዝሰኣነ

ህዝብን ሹም ዘይብሉ ንህብን፡ ዘርዎ ዘርዎ ይጠፍእ” ዝብል ምስላ ኣቦታት ፡ ንክልኢትውን ክንዝንግዖ ኣይህልወናን። ብኸቢድ መስዋእቲ ዝረኽብናዮ ሃገር፡ ካብ ኢድና ከይትሞሉቑዎ ንሓዋሩ ከይንስእና፡ እንታይ ንግበር ዝብል መሰረታዊ ሕቶ፡ ደኸሙና፣ ኣላሽ ኢልና ንርሕርሖ ኣይኮነን። ቅኑዕን ብቑዕን መልሲ ክሳብ ንረኽብሉ፡ ነልዕሎን ንዝትየሉን ሕቶ ክኸውን ግድን እዩ። ስለዚ፡-

1. ንሕና ከም ፖሎቲካዊ ሓይልታትን ሲቪክ ማሕበራትን ዓቕምታትና ኣወሃሂድና፡ ህዝብታትና ኣብ ኅድንና ኣሰላፍና፡ ብቐዳምነት ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ነቕንዕ ክንብል እንከሎና እንታይ ማለትና እዩ ዝብል ሕቶ ግቡእ መልሲ ዘድልዮ ይመስለና። እዚ ጭርሖዚ፡ ናይ ኩሉ ደላይ ለውጢ ኤትራዊ ኮይኑ ምህላወ ሓቂ እዩ። እቲ ቦኸሩ ዝጸንሖ ድማ፡ ነዚ ዝበቐዕ ውደባ ዘይምህናጽ እዩ።

ብርግጽ ሓይል ሓባራዊ ውደባ፡ ብቐንዱ ካብ ቅኑዕ ሓባራዊ ራእይ ዝውለድ ምዃኑ ርዱእ እዩ፤ ግብራውነቱ ድማ፡ ናይቶም መሰረቲ ዝኾና ፖሎቲካዊ ሓይልታት ዓቕሚ፡ ኣገዳሲ ረጃሒ እዩ። ናይ ድኹማት ውድባት ሓባራዊ ጽላል(ውደባ) ሓይል ክኸውን ምጽባይ ኣይከኣልን። ግን ድማ፡ እቲ ሓባራዊ ጽላል፡ ኣብ ቅኑዕ ራእይን ዕላማታትን ምስ ዝምስረት፡ ዝተጠርነፈ ዓቕሚ፡ ካብ ውልቀ ውድባት፡ ኣዝዩ ዝሓየለ ከምዝኸውን ኣየጠራጥርን። ብኣንጻሩ፡ ናይቶም ድኹማት ፖሎ/ውድባት ሓባራዊ ጽላል፡ ካብ ውልቀ ኣባላት ውድባት ዝደኸመ እንተኾይኑ፡ ክምርመር ዝግባእ መሰረታዊ ሽግር ከምዘለዎ ክንግንዘብ ይህልወና። ስለዚ ምበኣር ናብ ቅኑዕ ፍታሕ ንምብጻሕ፡ ንምንታይ ከምኡ እናኾና መጻና ዝብል ሕቶ፡ ቅድም ቀዳድም ክምርመርን መልሲ ክወሃቦን ይህልዎ።

ምስዚ ነጥቢዚ ብዝተኣሳሰረ፡ ጉዕዞ ቃልስና ንቕድሚት ከይምርሽ ዝገብሩ ብሂላት እናተንጸባረቑ ምጽኑሖም ክከመልክት ንደሊ። እቲ ዝቐርብ ኣሳብ፡ "ሓቢርና ክንሰርሕ እንተኾይና፡ ዋላ ንእሽቶ ትኹን፡ ብቲ ዘሰማምዓና፡ ክንጅምር ኣሎና፤ ኣብ ፍልልይ ክንግንታት እንተጀሚርና ግን፡ ሓቢርና ክንሰርሕ'ውን ከጸግመና እዩ" ዝብል እዩ። ብርግጽ ሓቢርካ ትሰርሕ፡ ኣብተን ዘሰማማዓኻ መዳያት ምዃኑ ዘካትዕ ኣይኮነን። ቢህ መርሆዚ መሰረት ድማ፡ ሓቢርና ክንሰርሕ ካብ ንፍትን ልዕሊ 15 ዓመታት ሓሊፉ ኣሎ። እንተኾነ ግን፡ ሕድሕድና እናተኻሰስናን እናተጠላለፍናን ንቕድሚት ፍሒት ምባል ስኢና ክንማሰን ንርከብ።

እምበኣርክስ፡ ኣብ ሕሉፍ ተሞኩሮና፡ ናይ ሓባርና ኢልና ዘንጸርናዮም ዕላማታትን መቐየዲ ሕግታትን ኣብ ምትግባር፡ ዘጋጠሙና ፍሽለታት መንቀሊታቶም ብግቡእ ምግምጋምን መፍትሒ ምቕማጥን የድሊ። ካብ ሕሉፍ ተሞኩሮኡ ብቐዕ ትምህርቲ እናወሰደ ዘይኸይድ ተቓውሞ፡ ኣወንታታቱ ዓቕቡ እናማዕበሎም ክጓዓዝን ድኸመታቱ ክእርምን ኣይክእልን። ምስ ሓደሽ መድረኽ ዝሳነ ለውጢ ዘየመዝግብ ሓይሊ ተቓውሞ፡ ኣብ መስርሕ ምንቁልቋል ምህላወ ክግንዘብ ይህልዎ። ስለዚ፡ ብሓባር ኣብ ዘሰማምዑና መዳያት ክንሰርሕ እንተኾይና፡ ብቐዳምነት፡ ብዕምቆት ክንፍትሾ ዘሎና፡ ገምጋም ኩነታት ሃገርና፣ ህዝብታትናን ገባቲ ስርዓት ህግደፍን ምህላወ ክንግንዘብ ይግባእ። ዘራኽቡናን ዝፈላልዩናን ክነጸር ይህልወና። ኣብቶም ናይ ሓባርና ዝኾኑ ገምጋማት ብምምርኳስ፡ ብሓባር ዘቃልሱና ዕላማታት ክንሕንጽጽ ኣሎና፤ ኣፈላላዳትና ድማ፡ ንሓባራዊ ጉዕዞና ብዘይጎድእ መንገዲ ዝመሓደሩሉ መርሆ ክነጸር የድሊ።

2. ንውልቀ ውድብ ወይ ናይ ሓባር ጽላል፡ ክዳኸም ብኡ ኣቢሉ ክፈሽል ካብ ዝገበሩዎ ቀንዲ ረጃሒታት፡-

ቀዳማይ መሰረታዊ ረጃሒ፡- ናይ ህዝቢ ደገፍ ክረክብ እንተዘይበቐዕ እዩ። ህዝቢ ደገፉ ክነፍግ ካብ ዝገብሩ መሰረታዊ ረጃሒታት ሓደን ቀንድን፡ ንተባራዕትን እዋናውያንን ሕቶታቱ ዘንጸባርቑ ዕላማታት ዘይምሕንጸጽ እዩ። ምናልባት፡ ንህዝቢ ብገዚያዊ ስምዒታት ሆይ፡ ሆይ ምባል ይከኣል ይኸውን። እንተኾነ ግን፡ ከም ዓፍራ፡ ሃፋሬ እዩ። ምኽንያቱ፡ ህዝቢ ውዲሉ ሓዲሩ፡ ንሓይልታቱ ብመንጽር ረብሓታቱ ምዕቃኑ ዘይተርፍ እዩ። ብደረጃ ውልቀ ውድብ ይኹን ሰፊሕ ጽላል፡ ዕላማታቱ ክቐርጽ እንከሎ፡ ናይ ህዝቢ ተባራዕቲ ሕቶታት ብምምርማር፡ ንጸላም ዝበቐዕ መልሲ ምቕማጡ ርግጸኛ ክኸውን ይህልዎ ንምባል እዩ።

ካልኣይ መሰረታዊ ረጃሒ፡- ብደረጃ ውልቀ ውድብ ይኹን ሓባራዊ ጽላል ዝተሓንጸጹ እዋናውያን ዕላማታት፣ ፖሊሲታት፣ ስትራቴጂታትን ስልትታትን፡ ናይ ህዝቢ ደገፍ ክረኽቡ፡ ዘየቋርጹ ኅስንስን ምንቕቓሕን ክካየድ፣ ኣብ ውሽጢ ህዝቢ ስጦም ፖሎቲካውን ውደባውን ዕዮታት ከሰላስል የድሊ። ቅኑዕ ዕላማ፡ ኣብ ወረቐት ስለዝሰፈረ፡ ኣብ ዓወት የብጽሕ ማለት ኣይኮነን።

ሳልሳይ ኣገዳስን ረጃሒ ድማ፡ ነዞም ኣብ ላዕሊ ዝተቐመጡ ረጃሒታት፡ ዘነጸርን ኣብ ባይታ ኣብ ምትግባርም ብብቐዓትን ብተወፋይነት ዝግዱ ብቐዕን ውፋይን መሪሕነት ዘድሊ ምዃኑ እዩ። ካብ ብቐዕን ውፋይን መሪሕነት ወጸኢ፡ ቅኑዕ ዕላማ ምሕንጸጽ ይኹን ብዘተኣማምን ምትግባር ኣይከኣልን።

እዚአም ንመወከሲ ካብ ኣቐመጥና፡ በዚ መንጽር፡ ኣብ ጸረ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ተጋድሎና፡ ከመይ ጸኒሕናን ኣሎናን ዝብል ምድህሳሱ ጠቓሚ እዩ ንብል።

ብደረጃ ውልቀ ውድባት፡ ነንውልቀ ውድቡ ዝወሃብ ዕዮ ገዛ ምጅኑ ብምእማት ንግዝይኡ ንስገር። እዚ ኮንፈረንስዚ ሓዘዎ ምስ ዘሎ ኣርእስቲ ብምትእስሳር ሓደ ሓደ ነገራት ክነቐምጥ።

ዓቕምታትና ኣብ ክለ ሓባራዊ ጽላል ተጠርኒፉ ኣንጻር ቀዳማይ ጸላኢ ከቕንዕ ዝኸለል፡ ካብ ሓባራዊ ፖሎቲካዊ ገምጋም ዝብገሱ እዋናውያን ዕላማታት ብምምስራት ምጅኑ ኣይንስሕቶን፤ ናብ ሓባራዊ መቃለሲ ዕላማታትን መቐየዲ ሕግታትን ንምብጻሕ ድማ፡ ዕቱብን ሓላፍነታውን ፖሎቲካዊ ገምጋም ምስልሳል የድሊ። ሓቀኛ መንነት ገዛኢ ሰልፌ ብምዕምቓት ምፍታሽ ይሓትቱ። ገዛኢ ሰልፌ ኣብ ልዕሊ ህዝብታትና ብብእዋኑ ዝፍጽምዎ በደላት፡ ትሕዝቶኦምን መልክዓቶምን ብደቂቐ ምምርማር ግድን እዩ። ኣብ ሞንጎ መሻርኽቲ ኢና እንብል ፖሎቲካዊ ውድባትን ሲቪክን፡ ሰፊሕ ልዕናን ናይ ዘተ ድሉውነትን ክንውንን ይጠልብ።

ይኹንምበር፡ ሕሉፍ ተሞኩሮና ብኣንጻሩዮ ጸኒሑ። ሰፊሕን ዓሚቕን ገምጋም ኣካይድካ፡ ዘራኽቡኻን ዝፈላልዩኻን መዳያት ምንጻር፡ ከም ባህሊ ኣይማዕበለን። ኣብ መንፈስ፡ ምክብባር፣ ምድምማጽን ምጽውዋርን ርኡያት ሕጽረታት ጸኒሑምና። ስለዚ፡ ከም ኣቋራጭ መዋጽኦ፡ ትንክፍ ትንክፍ ኣቢልካ ምሕላፍ፣ ወረ ጠቕሊልካ ፖሎቲካዊ ገምጋም ከይገበርካ፡ ናብቲ ከም ልሙድ ዝዳሎ ንድፊ ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮ፣ ሕገ ህንጻን ሮድማፕን ምእታው ክረኣ ጸኒሑዮ። ኣብ ፖሎቲካዊ ገምጋም ሓባራዊ ግንዛብ ከየቐመጥካ፡ ኣብ ንድፊ መደብ-ዕዮ፣ ሕገ ህንጻን ሮድማፕን ብሱልን ዓሚቕን ዘተ ክካየድ ምጽባይ ድማ፡ የዋህነት እዩ። እቲ ብቐንዱ ናይ ሞትን ሕየትን ቅልስ ዝካየደሉ ናይ ዡናት ዓውዲ፡ መን ዝለዓለ ስልጣንን ዝበዝሐ መናብርን ሓዘ ዝብል እዩ። ተሞኩሮ፡ ሕሉፍ ጉዕዞ ቃልስና እዚ እዩ።

እዚ ተሞኩሮዚ፡ ኣብ ልዕሊ መራሕቲ ፖሎቲካዊ ውድባት፡ ሰለስተ መሰረታዊ ሕቶታት ክተልዕል ግድን ይገብር፤

1. ሓባራዊ ፖሎቲካዊ ገምጋም ከየካየደ፡ ናይ ሓባር ዕላማታት ብግቡእ ኣብ ዘየነጸረ "ሓባራዊ" ጽላል ወይ ውደባ፡ ዝለዓለ ስልጣንን ዝበዝሐ መናብርን ንምሓዝ ዝካየድ ሃረምረም፡ ናይ መወዳእታ ዕላምኡ እንታይ ክኸውን ይኸእል?
2. በዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ኣንፈት ዝዋሳእ መራሕነት፡ ድሕሪ ውድቀት ገባቲ ስርዓት ህግደፍ፡ ክሳብ ክንደይ ኣብ ህላወን ነጻን ምንቅስቓስ ብዝሒ ፖሎቲካዊ ስልፍታት ሓቀኛ እምነት ክህልዎ ይኸእል?
3. ኣብ ቃልሲ፡ ኣብ ሕድሕዱ ምክብባር ኣጉዲሉ፡ ኣብ ናይ ቃልሲ ስልጣን፡ ብዘይ ኣገባብ ዝመናጩት መራሕነት ተቐውሞ፡ ድሕሪ ውድቀት ገባቲ ስርዓት ህግደፍ፡ ውሳኔ ህዝቢ ክቕበል፡ ክሳብ ክንደይ ድልውነት ክህልዎ ይኸእል ዝብል እዩ።

እዞም ሕቶታት እዚአም ክነልዕል እንግደድ ዘሎና፡ ብዘይ ምኽንያት ኣይኮነን፤ ፖሎቲካዊ ስልጣን ብሓይሊ ገቢቲ ዘሎ ስርዓት ህግደፍ ንምእላይ ኣብ እንቃለሱ ዘሎና ወቕቲ፡ ኣብ ክለ ደምበ ተቐውሞ፡ እዚ ዝምባልዚ ዘይበለየሎም መራሕቲ ምህላዎም ንምምልካት እዩ፤ "ውሑጅ ከይመጸ መንገዲ ውሑጅ ጽረግ" ከምዝበሃል፡ ካብ ሎሚ ጀሚርካ ዓገብ ክበሃሉ ከምዘለዎም ንምዝኸኻር እዩ።

3. ኣብ ዝሓለፉ ናይ ምሕዝነት ተሞኩሮና፡ ግቡእ ቱኸረት ዘይተገበረሉ መሰረታዊ ነጥቢ ድማ፡ ኣሎ። ናይ ፖሎቲካዊ ሓይልታትን ሲቪክ ማሕበራትን ዓቕምታት ንምውህሃድ ኣብ እነካይዶ ቃልሲ፡ ኣብ ክለ ብዙሕነታዊ ክውንነትና፡ ሓድነት ህዝብታትና ናይ ምዕቃብን ምምዕባልን ግድነታዊ ተደላይነት እዩ።

ኤርትራ፡ ብሄራውን ሃይማኖታውን ብዙሕነት ዘለዎም ህዝብታት ዝሓቕፈት ሕብረ-ብሄራዊት ሃገር እያ። ብዛዕባ ረብሓ ህዝቢ፣ ሕቶ ሰላም፣ ሕቶ ፍትሒ፣ ሕቶ መሰልን ማዕርነትን ክሕሰብ እንክሎ፡ ነዚ ብዙሕነታዊ ክውንነትዚ ኣብ ጸብጻብ ዘእተወ ክኸውን ግድን እዩ። ነዚ ኣብ ግምት ዘየእቱ ውድብ ይኹን ናይ ሓባር ጽላል፡ ወርቂ ዝኾነ ዕላማ ኣሎኒ እንተበለውን፡ ኣቐልቦ ህዝቢ ክረክብ ማለት ዘበት ምጅኑ፡ ናይ ልዕሊ 15 ዓመታት ተሞኩሮና እኹል መረጋገጺ እዩ።

ኣብ ዝሓለፉ ብዙሓት ናይ ሓባር መጋባእያታትና፡ ነዚ መትከልዚ ብግቡእ ተዘትዩሉ ክንብል ኣይንደፍርን። ድልየትን ስምዒትን ህዝቢ ንጎድኒ ገዲፍካ፡ ብቐንዱ ነቶም ኣብ ባይታ ዘለዉ ፖሎቲካዊ ሓይልታት ከመይ

ተቀራርብ አብ ዝብል ዘድሃበ እዩ ጸኒሑ። ፖሎቲካዊ ውድባት ዝሰማምዑሉ ዕላማ ይኹን፡ መልክዕ ውደብኦም፡ አብ ህዝቢ ዘለዎ አሰር ግቡእ ኣድህቦ ክወሃቦ ኣይጸንሐን ንምባል እዩ።

ህዝብታት ኤርትራ፡- አብ እዋን ነጻነታዊ ተጋድሎኦም፡ ማእለያ ዘይብሉ ዋጋ ክኸፍሉ እንከሎዉ፡ ድሕሪ ነጻነት መጻኢ ዕድሎም እንታይ ክኸውን ከምዝኸእል፡ ንጹር ስእሊ ብምሓዝ ከምዘይነበረ ኣዐሪና እንፈልጦ እዩ። ድሕሪ ውድቀት ባዕዳዊ መግዛእቲ፡ ዝተዋሃቡዎም መብጻጻታት ክጥለሙን፡ አብ ትሕቲ ጨካን ስርዓተ ምሕደራ ህግደፍ ክንወድቕ ኢና ኢሎም ግን ኣይሓሰቡዎን። እቶም ሰብ ዕላማ(ህግደፍ ጉጅለ) ግን፡ ብሓደ ወገን፡ ድሕሪ ነጻነት፡ ህዝብና ሸሻይ-ብሸሻይ ከምዝፈሶ ተማባጺዎምሉ እዮም(ሚልዮን ቅርሺ ዝኸፈለን እንቋቋሕ ዘበርከተን ብማዕረ ዝነብረላ ማሕበራዊ ፍትሒ ዝሰፈና ኤርትራ ክንሃንጽ ኢና ብምባል)። በቲ ካልእ ክኣ፡ "ናብ ነጻነት ጥራሕ ንብጻሕ'ምበር ህዝቦይ ከም ሸግራኣ ትገብር" ይብሉ ነይሮም እዮም።

ውጽኢት ናይቲ ብሃውራ ዘካየድናዮ፡ ከቢድ ዋጋ ዝኸፈልናሉ ነዊሕን መሪርን ነጻነታዊ ተጋድሎና፡ እነሆ መዘዙ ከቢድ ኮይኑ፤ ኣይኮነንዮ ሸሻይ-ብሸሻይ ክንከውን፡ መጻኢ ዕድልና አብ ሓደጋ ተንጠልጠሉ ኣሎ። ስለዚ'ምበኣር ከምቲ ትማሊ-ቅድሚ ትማሊ፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ሓደጋ ብርሰት ምድሓን ልዕሊ ኩሉ! ዝብል ጭርሖ ስለዘቃላሕና፡ ህዝቢ ብስምዒትን ዓይኒ ዕሙትን 'ሆ' ኢሉ ከምዘይስለፍ ሕርሕራይ ገይሩ ይነግረና ኣሎ። "ድሕሪ ውድቀት ገባቲ ስርዓት ህግደፍ፡ መጻኢ ዕድለይ እንታይ እዩ" ዝብል ሕቶ፡ ንጹርን ዘየማትእን መልሲ ይደሊ ምህላወ ዘመልክት እዩ። ካብቶም ንጹር መልሲ ዝደለዮም ሕቶታት ሓደ፡ አብ ክሊ ብሄራውን ሃይማኖታውን ብዙሕነቱ ዝተመሰረተ ሓድነት እዩ። "እዚ ሕቶዚ ጽባሕ፡ ብቅዋም ክምለሰዮ"፡ ተባሂሉ ብቐሊሉ ዝሰገር ኣይኮነን። ካብ ሎሚ ጀሚሩ ንጹርን ዘየማትእን መልሲ ክወሃቦ ይህልዎ ኢልና ንኣምን።

ብንጹር ቃላት ንምቕማጥ፡ ምስ ሕቶ ሓድነት ብዝተሓሳሰረ፡ አብ ህዝብታትና ክልተ መልክዕ ዘለዎም ስክፍታታት ምህላዎም ምግንዛብ ዮድልዮና። 1ይ. ሕቶ ብሄራዊ መሰልን ብሄራዊ መልክዕ ውደባን፤ 2ይ. ናይ ሃይማኖት መሰልን ሃይማኖታዊ መልክዕ ውደባን... እዩ።

ምስ ብሄራዊ መሰልን ብሄራዊ መልክዕ ውደባን ዝተሓሳሰረ ስክፍታ፡ ምስ ንቕሓት ህዝቢ ምጉልባት፡ ክሰገር ከምዝኸእል እምነት ውድብና ጽኑዕ እዩ፤ ናይ ብሄር ሕቶ ምልዓልን፡ ብብሄር ተወዲብካ ምቅላሰን፡ ንድልዳል ማዕርነታዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ እምነ መሰረት ዘንብር'ምበር ዘሰክፍ ዮብሉን። እዚ ሕቶዚ ግቡእ መልሲ እንተዘይረኸቡ ግን፡ በዚ ሕቶዚ ዝላዓል ህዝቢ፡ ሃይማኖታዊ እምነቱ ብዘየገድሱ፡ ቃልሱ ምቕጻሉን፡ ኩላትና ዘይንደልዮ ሓደጋ ምፍንጫል ምክሳቱ ዘይተርፍ እዩ። ነዚ ሓቂዚ፡ ርሑቕ ከይከድና ብኣብነታት ክነረጋግጽ ዝከኣል እዩ። ስለዚ ብሄራዊ መንነት ምቕባልን፡ አብ ማዕርነት ዝተመሰረተ ዲሞክራሲያዊ ሓድነት ብሄራት ኤርትራ ምእማንን፡ ቅኑዕ ፍታሕ፡ ንዲሞክራሲያዊ ሓድነት ሃገርና ኤርትራ እዩ ኢልና ንኣምን። እዚ ድማ፡ ንመሰልን ማዕርነትን ሃይማኖታዊ እምነታት፡ ዘተኣማምን ውሕስነት ዝህብ ምዃኑ ኣየካትዕን። ምክንያቱ እቶም ብሄራዊ ሕቶ ዘልዕሉ ህዝብታት፡ ናይ ዝተፈላለዩ ሃይማኖታት ኣመንቲ ስለዝኾኑ፡ አብ ክሊ ብሄራዊ ሕቶኦም ሃይማኖታዊ መሰሎምን ማዕርነቶምን ነባሪ ፍታሕ ከምዝረክብ ዘጠራጥር ስለዘይኮነ።

ሃይማኖታዊ መሰልን ሃይማኖታዊ መልክዕ ውደባን ብዝምልከት፡ ብሓደ ምጥማርም ግን፡ አብ ክሊ ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትና፡ ዘይምትእምማን ዘሰዕብ ምዃኑ ዘይሕባእ ምስጢር እዩ።

ከምዝፍለጥ፡ ሃይማኖታዊ እምነት፡ ናይ ሓደ ህዝቢ ወይ ብሄር ናይ መንነት ሕቶ ኣይኮነን። አብ ውሱን ጂኦግራፊያዊ ክሊ ዝተሓጸረውን ኣይኮነን። ምስ መሰል ውልቀ-ሰብ ብቐጥታ ዝተሓሳሰረ ኮይኑ፡ ክሳብ ንሓደ ስድራ ዝትንክፍውን እዩ። ንጭቡጥ ክውንነት ህዝብታትና ብድፍረት ምስ እንፍትሽ፡ ብደረጃ ብሄር ወይ ከባቢ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ አብ ሓንቲ ስድራውን ዝተፈላለዩ ሃይማኖታት ዝኣምኑ ወገናት ከምዘለዉና ዘይሰሓት ሓቂ እዩ። ሓደ ስድራ፡ አብ ክሊ ሓደ ሃይማኖት፡- ገሊኡ ኦርቶዶክስ፣ ገሊኡ ካቶሊክ፣ ጳንጦ ወይ ጆሆቫ ብምዃን ጥራሕ ዝውሰን ኣይኮነን፤ ከምኡውን አብ እስልምና፡ ኣመንቲ ሶፊ፣ ወሃቢን ወይ ሰለፊን... ወዘተ ብምዃን ጥራሕ ዝድረትውን ኣይኮነን። አብ ሓንቲ ስድራ፡ ሓደ ኣማኒ ሃይማኖት ክርስትና፡ ካልእ ኣባል ስድራ ድማ፡ ኣማኒ ሃይማኖት እስልምና ዝኾኑሉ ክውንነት ኣሎና። ብደረጃ ማሕበራዊ ዝምድና ድማ፡ ኣመንቲ እስልምናን ክርስትናን ተዋሲቦም፡ ስድራ ዘፍረዩሉ ክውንነት ኣሎ።

አብ ባይታ ሃገርና ዘሎ ሓቂ እዚ እዩ። አብ ከምዚ ዝኣመሰለ ሕብረተ ሰብ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ዝጨበጠ ሰልፊ፡ ሃይማኖት ከም መሳርሒ ስልጣኑ ዝጥቀመሉ እንተኾይኑ፡ ልዕልነት ናይ ሓደ ሃይማኖት ምዝውታሩ ኣይተርፍን። ፖሊሲ መንግስቲ፡ ልዕልነት ሓደ ሃይማኖት ዘረጋግጽዮ ማለት ግን፡ ረብሓ ናይቶም ኣብዝሓ ኣመንቲ ይሕሉ እዩ ማለት ከምዘይኮነ ክንግንዘብ ይግባእ። ከምዚ ዓይነት ፖሊሲ ዘለዎ መንግስቲ፡ ንህዝብታት ከፋፊሉ ናይ ምግዛእ

ድሑር አገባብ ዝኸተል ደኣምበር፡ ናይ ሓደ ክፋል ህዝቢ ረብሓ ዝሕሉ፡ ብኣንጻሩ ናይቲ ካልእ ክፋል ህዝቢ ረብሓ ዝጸረር ባህሪ ዘለዎ እዩ ማለት ከምዘይኮነ ምግንዛብ የድሊ። ንኹሎም፡ ብብሽነኹም ዘውርደሎም ዝተፈላለዩ መልክዕ ወጽዓታት ምህላዎም ዘይከሓድ እዩ። እቲ ሓቂ እዚ እናሃለወ፡ ሃይማኖታዊ እምነቱ ዝተጋሃሰ ሸነኽ፡ ብሃይማኖት ተወዲቡ መሰሉ ከውሕስ ኢሉ እንተተላዒሉ፡ እቲ ጎንጸ ምስቲ ኣብ ስልጣን ዘሎ መንግስቲ ጥራሕ ዝሕጸር ኣይኸውንን። ምስቲ ካልእ ኣማኒ ሃይማኖት፡ ናብ ጽልእን ጎንጸን ዘምርሓሉ ዕድል ኣዘዩ ዝሰፍሐ ከምዝኸውን ኣየጠራጥርን። እምበኣርከስ፡ እቲ ሃይማኖታዊ መሰሉይ ተጋሃሰ ኣሎኹ ዝብል ሸነኽ፡ መሰሉ ዘረጋግጽ፡ ምስቲ ካልእ ሃይማኖት ኣማኒ ውጹዕ ወገኑ፡ ዓቕምታቱ ብሓባር ኣወሃሃዱ፡ ኣንጻርቲ ኣብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ዘሎ ገዛኢ ሰልፊ ዝቃለሰሉ ቅኑዕ ኣንፈት ውደባ ክኸተል እንተበቐዑ ጥራሕ እዩ። ግህሰት ሃይማኖታዊ መሰል፡ ከም ሓደ መልክዕ ደርባዊ ወጽዓ ብምእማን፡ ናብ ሙሉእ ደርባዊ ሓርነት ዘሰጋግር ቅኑዕ ናይ ቃልሲ ስልቲ ምክታል የድሊ። እዚ ኣብነትዚ ተጠቐሱ ዘሎ፡ ንተሞኩሮ ሃጻይ ሃይለስላሴ ዝገዝኦ ዝነበረት ኢትዮጵያ፡ ብምዝካር ምዃኑ ክነመልክት ንድሊ።

ኣብ ህሉው ክውንነት ሃገርና ግን፡ ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ፡ ብኣንጻሩ እዩ። ገባቲ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ናይ ሓደ ሃይማኖት ልዕልነት ኣረጋገጹ ንካልእ ሃይማኖት ብፍሉይ ዝገሃሰ ስርዓት ኣይኮነን። ከም ኩሎም ጨቆንቲ መንግስታት፡ ፈላሊኻ ናይ ምግዛእ ስልቲ፡ ሓደ ካብቶም ዕድመ ስልጣኑ ንምንዋሕ ዝጥቀመሎም ስልታት ምዃኑ ዘዩካትዕ እዩ። ይኹንምበር ከም ፖሊሲ፡ ናይ ሓደ ሃይማኖት ልዕልነት ብምርጋገጽ ከምዘይኮነ ምግንዛብ የድሊ። ወዮ ደኣ ኣይሰምረሉንምበር፡ ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታትና፡ ብሓንፋጹ ፖሊሲኡ ኣቢሉ ኣህሲሱ፡ ሓደ ህግደፋዊ ማሕበረ-ሰብ ናይ ምፍጣር ኣንፈት ክኸተል ዝጸንሐ ስርዓት እዩ። ህግደፍ፡ ዝሕለቐሉ ሃይማኖት ዘይብሉ ብልዕልነት ሓደ ውልቀ ሰብ ዝምራሕ ገባቲ ስርዓት እዩ። ስለዝኸነውን ግህሰት ሃይማኖታዊ መሰላት ኣብ ልዕሊ ኩሎም ዝተፈላለዩ ኣመንቲ ዝወርድ ዘሎ እዩ። በዚ ምክንያት፡ ኩሎም ህዝብታት ኤርትራ፡ ንመሰል ሃይማኖታዊ እምነታቶም ብሓባር ኣብ ክለ ሃገር ለኸ ወይ ብሃራዊ መልክዕ ውደባ ተጠርኒፎም ክቃለሱሉ ከምዝግበእ ንኣምን።

ሓቀኛ ክውንነት ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ትሕቲ ገባቲ ስርዓት ኢሳይያስ፡ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ እናሃለወ፡ ብሽም ምውሓስ ሃይማኖታዊ መሰል፡ ኣብ ሃይማኖት ዝተሰረተ መልክዕ ውደባ ዘቐመ፡ ሕሉፍ ሓሊፉ ድማ፡ ሃይማኖታዊ ስርዓት(ናይ ሸሪጻ ስርዓት) ንምትካል ከም ዕላማ ዝሓዙ ወገናት ኣሎው፤ እዚ ድማ፡ ከም ስልቲ፡ ነቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ክውንነት ዘዩንጸባርቑ፡ ከም ዕላማ ድማ፡ ንብዙሕነት ህዝብታት ኤርትራ ኣብ ጸብጻብ ዘዩኦትዎ እዩ ኢልና ንኣምን። እዚ መልክዕ ውደባን ዝተሸከሞ ዕላማን፡ ኣብ ሃገርና ኤርትራስ ይትረፍ፡ ኣብተን ዳርጋ ኩሎ ህዝብን ኣማኒ ሃይማኖት እስልምና ዝኾና ሃገራትውን ዝሰርሕ ኣይኮነን።

ዓቕምታት ሓይልታት ተቃውሞ ብቐዳምነት ኣንጻር ስርዓት ህግደፍ ከቕንዕ እንተኾይኑ፡ ነምዎ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ መሰረታዊ ቁምነገራት ኣብ ጸብጻብ ከእቱ ከምዘሎም ንኣምን። ናይ ቃልሲ ዝምድና፡ ኣብ ድልየት ጥራሕ ዝምስረት ኣይኮነን። ድልየት ብናይ ሓባር እዋናዊ ይኹን ዘላቂ ሓባራዊ ዕላማታት ክስነ እንተዘይክኢሉ፡ ግብራዊ ክኸውን ኣይክእልን። እንተተፈተነውን ዘላቂ ኣይኸውንንዮ። ካብዚ ወጻኢ ዝግበር ስምምዓት፡ ከም ኣብ ሓጻ ዝተሰረተ መንደቕ፡ ፈርከሽከሽ በሃሊ እዩ።

4. ሓይልታት ተቃውሞን ሲቪክ ማሕበራትን ዝምድኦም ሰላማውን ዲሞክራሲያውን ክኸውን፡ ከም ቅድመ ኩነት ክቐመጡ ዘለዎም ሓፈሻዊ መትከላዊ መርሆታት፡-

- 4.1. ኣብ ህልውናን ነጻን ምንቕስቓስ ብዝሒ ፖሎቲካዊ ስልፍታት ምእማን፤
- 4. 2. ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ትሕቲ ቕዋም፡ ህዝቢ ወሃብን ከላእን ፖሎቲካዊ ስልጣን ምዃኑ ምእማን፤ ንህዝብ ውሳኔ ምእዙዝ ምዃንን።

እዘን ሓፈሻዊ መትከላዊ መርሆታት ዝቐበሉ ፖሎቲካዊ ሓይልታት ይኹኑ ሲቪክ ማሕበራት፡ በብውልቀ ይሃልዉ ብደረጃ ሰፊሕ ጽላል ይጠመሩ፡ ኣብ ሞንጎኦም ዘሎ ፖሎቲካዊ ኣፈላላይ፡ ብሰላማውን ዲሞክራሲያውን ኣገባብ እናመሓደሩ፡ ቀንዲ ቱኸረቶም ኣብ ልዕሊ ቀዳማይ ጸላኢኦም ከቕንዑ ኣይጽገሙን። ብቐዳምነት ዝሰርዑም ናይ ሓባር ጸላኢ እናሃለዎም፡ ናብ ካልኣዊ ፍልልያት ኣትኩሮም፡ ሕድሕዶም ናብ ምጥልላፍ ኣይወድቁን።

ኣብዞም ዝተጠቐሱ እምነታት፡ ናይ ኣረኣእያ ፍልልይ ዘለዎም ፖሎቲካዊ ሓይልታት ግን፡ ኣንጻር ቀዳማይ ጸላኢ ኣብ ክንዲ ዝጥምቱ፡ ተጠላሊፍካ ወይ ድማ ሓሊኽካ ብምውዳቕ ናይ ምሕላፍ ስልቲ ካብ ምክታል፡ ክናገሩ ኣይክእሉን። እዚ ኣንፈትዚ ድማ፡ ብመስርሕ ሓይል ፖሎቲካዊ ውድብ ወይ ድማ ሓባራዊ ጽላል ዝግብዩሉ ዕድል ከምዘበርዕን ሕሉፍ ተሞኩሮና መምህርና እዩ።

አብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ቅኑዓት ሓፊሻዊ መትከላዊ መርሆታት ብምምርኳስ፡ ፖሎቲካዊ ሓይልታትን ሲቪክ ማሕበራትን፡ በብደረጃኡ ዓቕምታና ጠርኒፍና ወይ ድማ ተቐራራብና እንቃለሱሉ መርሆ ክንክተል ይህልወና ንብል።

ስምምዓትና፡ ዝግዝኡሎም መሰረታዊ መርሆታት ኢልና እንኣምነሎም፡-

1. አብ ህልው ኩነታት ሃገር፣ ህዝብን ኩነታት ገዛኢ ሰልፍን ናይ ሓባር ገምጋም ዘለና፣ ተመሳሳሊ መደብ ዕዮ ዝሓንጸጽና፡ መልክዕ ውደባና ሓደ ዝኾና ፖሎቲካዊ ሓይልታት፡ ብመስርሕ ናብ ሓድነት ክንሰጋገር ይግባእ፤ አብ ክሊ ሓባራዊ ፖሎቲካዊ ገምጋምን ተመሳሳሊ መደብ ዕዮን ኮይና፡ መልክዕ ውደባና ግን ዝፈላለ(ሕብረ-ብሄራውን ብሄራውን ውድባት) ድማ፡ አብ ሰፊሕ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ተጠሚርና ክንቃለስ ይህልወና ንብል።
2. አብ ፖሎቲካዊ ገምጋም፡ አብ ኩሉ'ኳ እንተዘይኮነ፡ አብ አገደስቲ መዳያት ሓባራዊ ምርድዳእ ዘሎና፡ አብ መልክዕ ውደባ ናይ ኣረኣኢያ ፍልልይ ዘይብልና፡ አብ ርሑቕ ዕላማታት ኣፈላላይ ሃልዮና ግን ድማ፡ አብ እዋናውያንን ተባራዕትን ሕቶታት ህዝብታትና ተመሳሳሊ ዕላማታት ዝሓንጸጽና፡ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ አብ ክሊ ብዙሕነታዊ ክውንነቶም ክዕቀብን ክምዕብልን እንኣምን ፖሎቲካዊ ሓይልታትን ሲቪክ ማሕበራትን፡ አብ ትሕቲ ሰፊሕ ሃገራዊ ጽላል ተጠርኒፍና፡ ብቐዳምነት ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ንምውዳቕ፡ ብምቕጻል ድማ፡ ሰላማውን ዲሞክራሲያውን ሃዋሁው ዘተኣናግድ መሰጋገሪ መድረኽ ንምጥጣሕ፡ ብሓባር ክንቃለስ ይህልወና ኢልና ንኣምን።
3. አብ ፖሎቲካዊ ገምጋም ህሉው ኩነታት፡ መሰረታዊ ፍልልይ፣ አብ ዕላማታት ይኹን አብ መልክዕ ውደባ ድማ፡ ናይ ኣረኣኢያ ፍልልይ ዘሎና ፖሎቲካዊ ሓይልታት፡ መንግስትን ሃይማኖትን አብ ሕድሕድም ክተኣታተዉ ዘይፈቕድ መትከላዊ መርሆ፡ ከም መባእታዊ ሓባራዊ እምነት ክሰፍር እንተተሰማሚዕና፡ አብ ትሕቲ ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባር ክንጥመር ዘበቅዓና ዕድል ምህላዉ ንኣምን፤ አብዚ መትከላዊ መርሆዚ፡ አብ ስምምዕ እንተዘይበጸሕና ግን፡ ብደረጃ ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባር ክንጥመር ኣይንኸእልን ኢና ኢልና ንኣምን። እንተኾነ ግን፡ ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ከም ቀዳማይ ጸላኢ ክሰብ ዘቐመጥና፡ ኣፈላላይና ድማ፡ ብህዝብ ውሳኔ ክዳነ ከምዝግባእ ክሰብ ዝተቐበልና፡ ናብ ግርጭት ከደምራሕና፡ ፍልልያትና ብሰላማውን ዲሞክራሲያውን ኣገባብ ናብ ህዝቢ እናቕረብና፡ ጎድና ጎድኒ ብሰላም ተኸባቢርና እንቃለሱሉ መርሆ ክንክተል ይግባእ ኢልና ንኣምን። አብዚ መዳይዚ፡ ከም ኣብነት ዝጥቀሱ፡ አብ ሞንጎ ሃይማኖት መሰረት ዝገበሩ ፖሎቲካዊ ውድባትን ሰኩላር ዝኾኑ ፖሎ/ውድባትን ዝህልወና ዝምድና እዩ።

እዚ መርሆዚ፡ ነቶም ዓቕምታትና ብደረጃ ሰፊሕ ሃገራዊ ግንባር ተጠርኒፍና ክንቃለስ ዕንቅፋት ዝኾኑና ፍልልያት ዘለዉና ፖሎቲካዊ ሓይልታት፡ ብቀጻሊ ዘተ ኣፈላላይና ንምጽባብ ዕድል ንክንረክብ፡ ወይ ድማ፡ ብውሳኔ ህዝቢ ዝዳነዩሉ ኩነታት ክሰብ ዝፍጠር፡ ጎድና ጎድኒ ብሰላም ተኸባቢርና፡ በብሸነኽና፡ ውድቀት ገባቲ ስርዓት ህግደፍ አብ ምቕልጣፍ ዘቕነዕ ተጋድሎ ክነካይድ ጥጡሕ መንገዲ ዘርሑወልና እዩ ኢልና ንኣምን።

አብ መደምደምታ፡- አብ ሞንጎ ሓይልታት ተቐውሞን ሲቪክ ማሕበራትን ዝፍጠር ዝምድና፡ አብ ብሱልን ዘዩቋርጽን ዘተ ክምስረት ከም ዝግባእ ንኣምን። ብምጥቕላል፡ ዝምድናታትና አብ ቅኑዕ መትከላዊ መርሆታት ዝተሰረቱ ክኸውን ከምዝግባእ ጽኑዕ እምነት ውድብና ምዃኑ ኣሰሚርናሉ ክንሓልፍ ንመርጽ። ነዚ መርሆዚ ንምዕቀት ብዘይምሕላል ከምእንቃለስ ነረጋግጽ። ዩቕንዩልና።

ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ (ሰደግኤ)
23 ጥቅምቲ 2014.

ርእይቶኹምን ሓሳባትኩምን በዚ ዝሰዕብ ኣድራሻ ለኣኹልና
webmaster@merho.net or admin@merho.net